

12.06 2024

Hanen eller egget? Nå kan vi faktisk velge!

Hvert år blir millioner av haneekyllinger avlivet i Norge, fordi de ikke kan legge egg. Som først i Norden, har PRIOR tatt i bruk ny teknologi som gjør det mulig å unngå dette.

Verpehøns er de hønene som legger eggene vi kjøper i butikken. Disse er av en annen rase enn de som brukes til kjøtt. Siden haner ikke legger egg, og de har for lite kjøtt til at de kan selges i stor skala, blir haneekyllingene avlivet rett etter klekking.

Uansett hvor god man har forsøkt å gjøre denne avlivningen, har den vært et stort etisk dilemma for alle oss som jobber med egg og høns. Fordi det føles helt meningsløst å ta liv på denne måten.

Derfor er det en svært god nyhet, og på høy tid vil mange si, at vi introduserer avlivningsfri eggproduksjon i Norge – og at vi gjør det i stor skala.

Takket være helt ny teknologi, er det nå mulig å identifisere kjønnnet kun 9-11 dager etter at egget er befruktet. Embryoet har da ingen hjerneaktivitet og kan ikke kjenne smerte. Dermed kan haneeggene plukkes ut lenge før de klekkes, slik at det kun blir født hønekyllinger.

De få hanene som feilsorteres med den nye metoden føres opp og selges som nisjeprodukt.

Vi har, som første eggprodusent i Norden, tatt i bruk denne teknologien, og vårt mål er at alle PRIOR egg skal komme fra denne nye metoden for kjønnssortering i løpet av 2025.

Hvordan foregår teknologien?

På dag ni til elleve i rugeprosessen blir eggene sjekket for befruktning ved hjelp av sensorer. Videre benyttes laser for å lage et lite hull (0,3 mm) i de befruktete eggene og en liten mengde væske tas ut av egget. En DNA-test av væsken gir svar på om embryoet er hankjønn eller hunkjønn. Deretter blir hane-eggene plukket ut, mens høne-eggene legges tilbake til ruging. Hane-eggene blir destruert og testes i dag for bruk i dyrefôr. Dette skjer på et svært tidlig tidspunkt i utviklingen av embryoet og før man definerer det som liv - embryoet kan ikke kjenne smerte og har ingen hjernefunksjon.

Kjønnsortering i egget er en banebrytende teknologi, i denne videoen kan du se hvordan teknologien fungerer.

Spørsmål og svar

- Vil man merke forskjell på eggene man spiser?

open not found or type unknown

Eggene man kjøper i butikk er akkurat de samme som før. Kjønnssorteringen gjøres med eggene som senere skal bli til verpehøner – altså de hønene som legger eggene vi spiser. Eggene som inneholder verpehøner er ikke de samme eggene som de vi kjøper i butikk

- Hva skjer med hanekylling-eggene som sorteres ut?

open not found or type unknown

Planen er at hanekylling-eggene skal brukes til dyrefôr, og vi er i gang med å teste dette.

- Når begynte dere med kjønnssortering av rugeegg og når kommer de første eggene i butikk?

open not found or type unknown

Teknologien ble installert i september 2023 og det har vært egg fra den nye produksjonsmetoden i flere av PRIOR sine eggpakninger siden mars 2024. Andelen av disse eggene vil øke fra uke til uke, og fra slutten av juli vil det komme informasjon om den nye produksjonsmetoden på PRIOR-pakninger.

- Er det trygt å lage hull og ta ut væske fra rugeeggene?

open not found or type unknown

Prosessen med å ta ut væske fra eggene er svært skånsom og har ingen negative effekter på rugeegget. Umiddelbart etter at væsken tas ut, forsegles hullet i eggeskallet med bivoks for å minimere risikoen for å forurense innsiden av klekkeegget.

- Hvor langt utviklet er hanekyllingen når eggene destrueres?

open not found or type unknown

Eggene plukkes ut ni til elleve dager etter at egget er befruktet. Dette på et svært tidlig tidspunkt i utviklingen av embryoet og før man definerer det som liv - embryoet kan ikke kjenne smerte og har ingen hjernefunksjon.

- Har teknologien en feilmargin? Hva skjer med hanekyllingene som likevel blir klekket?

open not found or type unknown

Per i dag har teknologien en feilmargin på under to prosent. De få hanekyllingene som klekkes blir likevel ikke avlivet. De fores opp og selges som et nisjeprodukt til restaurantmarkedet.

- Hva har PRIOR gjort med hanekyllingene tidligere?

open not found or type unknown

Vi har benyttet den produksjonsformen som er vanlig praksis i Norge og i verden i dag, der hanekyllingene klekkes, sorteres ut og avlives.

Avlivningsmetoden som har blitt benyttet kalles maserasjon, og foregår ved at svært hurtigroterende kniver avliver kyllingen momentant idet den treffer kniven første gang. Maserasjon er, gitt at det brukes korrekt, en rask og smertefri avlivingsmetode for daggamle kyllinger.

- Hva mener dere med «Hanen eller egget»?

open not found or type unknown

«Høna eller egget» er en kjent frase og et filosofisk dilemma der man stiller spørsmål om hvem som kom først. Med «Hanen eller egget» viser vi til valget vi nå har fått med den nye teknologien. Når vi nå kan velge mellom å avlive klekkede hanekyllinger eller plukke ut befruktete hanekylling-egg, velger vi eggene.

Møt PRIOR-bonden Aina

I vår reklamefilm kan du se vår eggbonde Aina på Gutu Gård i Trøgstad, Indre Østfold.

Les mer

Det fantastiske egget

Egget inneholder alt man trenger utenom vitamin C. Her finner du alt du trenger å vite om den fantastiske råvaren og oppskrifter.

Inspirasjon

PRIOR-egg er nå rik på jod!

Artikkel

Spor ditt PRIOR-egg

Inspirasjon

PRIOR egg er av A-klasse

Artikkel

Derfor er egg en næringsbombe

Artikkel